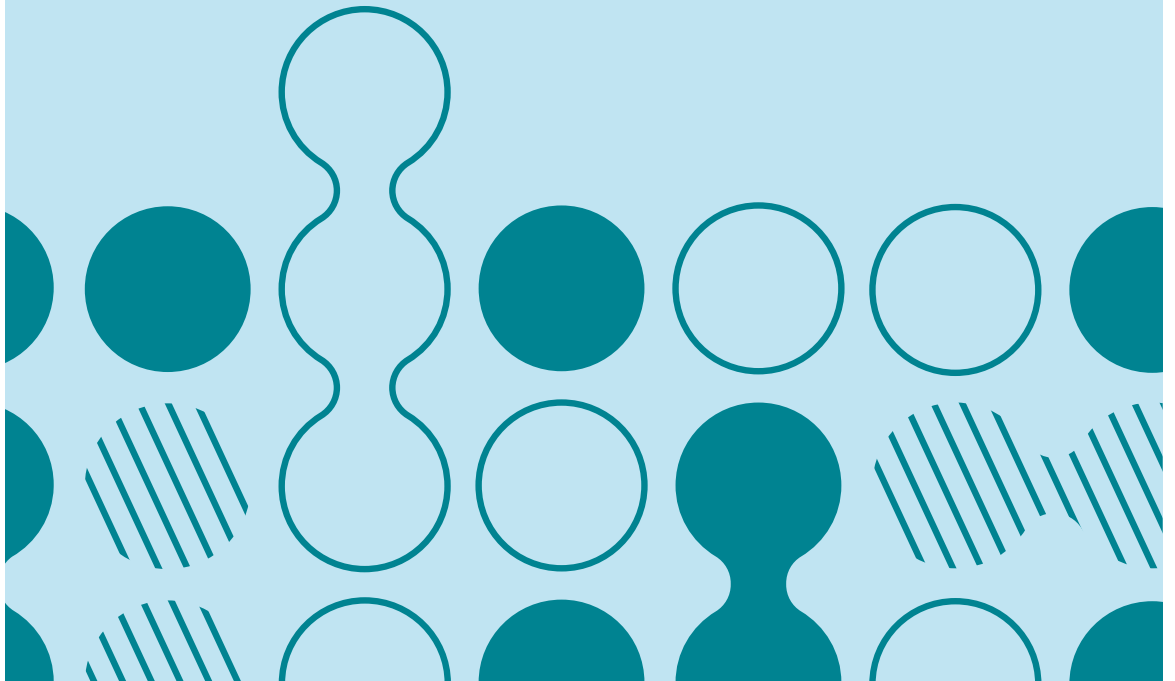

Årsberättelse stadens inköp 2025

Reflektioner över inköpsåret 2025 och framåtblick

Inköpsområdet påverkas av vad som utvecklas i samhället och händer i omvärlden, exempelvis försörjningsrisker och beredskap, uppföljning av avtal och leverantörer samt arbetet mot välfärdsbrott. Samtidigt behöver inköpsområdet framtidssäkras ur både klimat- och kostnadsperspektiv. Under 2025 togs lokala spend- och miljöspendanalyser fram för alla förvaltningar och bolag, vilket gav en tydlig bild av nuläget och vilka områden som kan utvecklas.

Det försämrade säkerhetsläget har gjort arbetet med försörjningsrisker akut. Staden behöver snabbt stärka både struktur, processer och praktiska lösningar som lager och logistik.

Arbetet är aktivt men utmaningarna är stora och resurserna riskerar att inte räcka. Ett viktigt steg under 2025 var att samla inköps- och säkerhetsansvariga för att arbeta gemensamt med frågan.

Staden utvecklar också gemensam inköpsdata för att möta nya behov och ta tillvara tekniska möjligheter. Särskilt viktigt är att förbättra mätning och uppföljning av inköp samt information om avvikelser i avtal och leverantörsrelationer. För att kunna använda AI fullt ut krävs en sammanhållen datakedja där information från upphandlingar, avtal, inköpssystem och fakturor hänger ihop. Det grundläggande arbetet har kommit långt, men analys och planering behöver stärkas.

Arbetet med uppföljning och välfärdsbrott utvecklas också. Politiskt ligger fokus på gemensamma arbetssätt och fler kontroller, medan tjänstemannaorganisationen arbetar med

» **Mätning, uppföljning och kostnadsmedvetenhet av inköp (besparingsberäkningar)**

» **Information avseende uppföljning och avvikelser i avtal och i leverantörsrelationer**

att införa en obligatorisk digital tjänst för uppföljning. En förstudie 2025 visade god potential för fortsatt utveckling.

En fungerande styrning är avgörande för att inköpsarbetet ska följa regler och bidra till stadens mål. I dag riskerar resurserna att inte styras efter strategiska behov, och inköpsfrågor lyfts inte alltid på ledningsnivå. Eftersom staden är decentraliserad behöver både stora och små verksamheter kunna arbeta strategiskt och operativt med inköp. Det politiska uppdraget att analysera inköp under 2025 har stärkt det strategiska samtalet och fortsätter 2026. Kommunfullmäktiges uppdrag att se över styrningen av inköp ger dessutom möjlighet att utveckla ett mer ändamålsenligt styrsystem som främjar trygga offentliga affärer.

Uppföljning och samordnade arbetssätt

Alla verksamheter ansvarar för att kontrollera och följa upp sina inköp. Området är känsligt för oegentligheter och otillbörlig påverkan, samtidigt som stadens inköp omfattar stora summor och påverkar hur väl staden når sina mål, till exempel inom hållbarhet. Uppföljning ska göras både på stadens gemensamma avtal och på förvaltningars och bolags egna avtal. Idag saknas en samlad bild av vilka uppföljningar som görs och vilka resultat de ger. Det finns inte heller en gemensam definition eller process för uppföljning, vilket gör att arbetet tolkas olika.

Uppföljning är därför ett prioriterat område. Varje förvaltning och bolag ansvarar för sin del, men kraven på uppföljning av inköp och leverantörer är höga och det finns stor potential att utveckla styrning och stöd. Med stadens befintliga kompetenser, digitala tjänster och processer finns goda möjligheter att skapa ett mer systematiskt och kvalitativt arbetssätt. Inköps- och upphandlingsförvaltningen ser dock ett växande behov av mer enhetliga och samordnade rutiner för uppföljning.

Ett viktigt perspektiv är arbetet mot välfärdsbrott. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner ökar denna typ av brottslighet och drabbar kommuner, regioner och statliga myndigheter. Brottsligheten blir alltmer organiserad och därmed mer systemhotande. Det politiska uppdraget att samordna arbetssätt för att motverka välfärdsbrott, samt att följa upp och kontrollera, är därför centralt. Att stärka styrningen och säkerställa att staden följer den politiska inriktningen är en prioriterad fråga.

Innovation och AI

Under 2025 genomfördes en potentialutredning som blev viktig för att förstå stadens möjligheter och förutsättningar för innovativt arbete. Utredningen visade vilka förvaltningar, bolag och områden som har störst potential för innovationsupphandlingar. Nu behöver resultaten tas om hand och omsättas i praktiken. Stadens innovationsarbete ligger i det näringslivsstrategiska programmet.

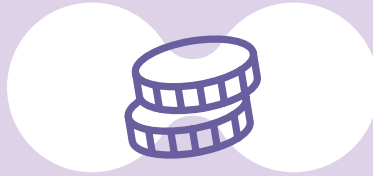
Det finns flera utmaningar med att integrera innovation i upphandlingar. Staden har lyckats med vissa innovativa lösningar, som återbruksupphandlingen av möbler, men det är inte alltid tydligt hur mycket innovation som faktiskt drivit arbetet. Därför behöver innovativa arbetssätt definieras tydligare.

Genom att använda stadens gemensamma digitala tjänster för inköp och upphandling blir det enklare att arbeta rätt och följa styrningen. Digitala verktyg bidrar till effektivitet och kvalitet, bland annat genom robotisering, gemensam data och möjligheten att använda AI. AI kan ge stöd i operativa moment som kravspecifikationer, utvärderingsmodeller och anbudsutvärdering, och i strategiskt arbete som kategoriplaner.

Det kan också ge fördjupade analyser av besparings-
möjligheter, risker i leverantörskedjor och möjliga innovativa
lösningar. Samtidigt kräver AI ett kritiskt och professionellt
omdöme. Resultaten måste granskas, och risker kring
exempelvis dataskydd och öppenhet behöver hanteras.
Det är också viktigt att säkerställa att rätt kompetens finns
för att använda och tolka AI-verktyg på ett ansvarsfullt sätt.

Ekonomisk dimension

Spend och inköpsmönster

Stadens inköpsvolym i pengar sammanställs i en så kallad spendrapport. Rapporten ger överblick över inköpen och används som faktabaserad grund för det inköpsstrategiska arbetet i staden. Rapporten visar inköpsmönster såsom vad som köps, av vem och från vilka leverantörer.

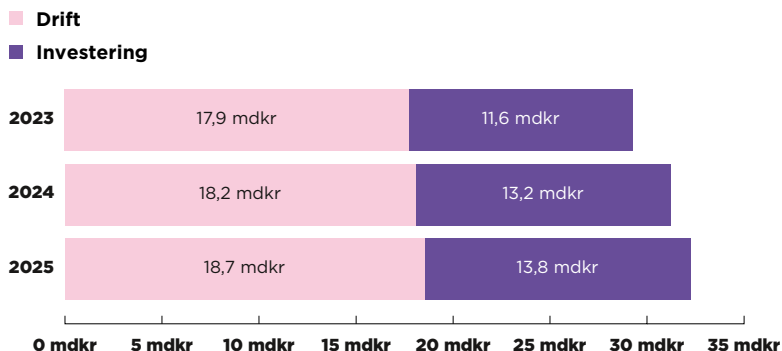
Det övergripande resultatet är att spenden från externa leverantörer under 2025 uppgår till 32,5 miljarder kronor.

År 2025 ökade den externa spenden jämfört med föregående år. Den totala ökningen var 1,1 miljarder kronor (3,5 procent) jämfört med det föregående året. Ökningen inom investeringar var 0,6 miljarder kronor och inom drift var ökningen 0,5 miljarder kronor. Inköpen gjordes av 53 organisationer från 13 000 leverantörer och genererade 1,4 miljoner fakturor. Antalet leverantörer är oförändrat jämfört med föregående år och antalet fakturor ökade med cirka 2 procent.

Ökningen är mindre jämfört med föregående två år, vilket kan delvis förklaras med färre större investeringar som sågs år 2023 och 2024. Exempel på stora investeringar som gjordes då var Liseberg Grand Curiosa Hotel samt Rya kraftvärmeverk.

Under 2025 användes spendanalysen även i nedbrutet format per förvaltning och bolag, då alla nämnder och bolagsstyrelser fick i uppdrag i Göteborgs Stads budget 2025 att analysera sina inköp och ta fram förslag på förbättringar avseende kostnadsmedvetenhet, långsiktighet och hållbarhet.

Extern spend per kategorifamilj, drift/investering, 2023–2025

Flera verksamheter har redan tagit konkreta steg. Intraservice arbetar med tydligare processer för avtalsförlängningar, förbättrad beredning inför programvaruinköp och utveckling av mobiltelefon som tjänst. Vid nyetablering av kontorslokaler prioriteras återbruk och nyanskaffning med höga hållbarhetskrav. Bostads AB Poseidon genomför samtidigt en omfattande översyn av sin beställar- och avtalsorganisation och inför rollen avtalsförvaltare för att stärka affärsmässighet och säkerställa korrekt avtalsanvändning.

Stadsmiljöförvaltningen har analyserat sina största inköpskategorier och integrerat förbättringsförslag i verksamhetsplaneringen. Arbetet omfattar både långsiktig planering, utvecklade prioriteringsmodeller och förbättrad uppföljning. Hållbarhetsperspektivet är tydligt, med ökade krav på elektrifiering, klimatkalkyler och arbetsplatskontroller. Renova har samtidigt kvalitetssäkrat sin miljöspendanalys. Genom en förfinad matchning mellan faktiska inköp och klimatpåverkan kunde Renova verifiera effekten av sina prioriteringar inom drivmedel, vilket resulterade i en justering motsvarande cirka 30 procent lägre klimatpåverkan.

Sammantaget visar årets arbete att staden tar steg mot en mer kostnadsmedveten, långsiktig och hållbar inköpskultur. Flera verksamheter saknar dock fortfarande konkreta förslag, vilket visar att arbetet behöver fortsätta och förankras ytterligare. Detta ligger också i linje med kommunfullmäktiges uppdrag för 2026 att inarbeta förbättringarna i det ordinarie inköpsarbetet.

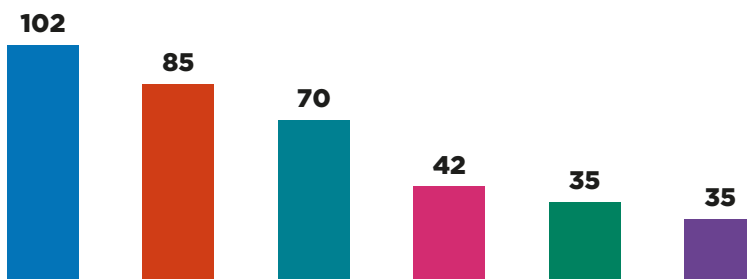
Upphandlingar och överprövningar

Statistik över genomförda upphandlingar samlas i Upphandlingsmyndighetens databas, som bygger på de fem registrerade annonsdatabaserna för offentlig upphandling. Databasen uppdaterades senast i februari 2026 med upphandlingar genomförda under 2024.

År 2024 gjordes 643 upphandlingar av Göteborgs Stads förvaltningar och bolag. Av de upphandlingar som gjordes, överprövades 54 st, (8,4%). Av stadens 53 köpande organisationer var det 35 som genomförde upphandlingar under år 2024. Cirka två tredjedelar av upphandlingarna var kontraktsupphandlingar (377 st) och resterande var ramavtal (266 st).

Följande förvaltningar och bolag har genomfört flest upphandlingar under 2024:

- Stadsfastighetsförvaltningen (102)
- Inköps- och upphandlingsförvaltningen (85)
- Stadsmiljöförvaltningen (70)
- Göteborgs Spårvägar AB (42)
- Kretslopp och vatten (35)
- Göteborg Energi AB (28)

Sund konkurrens och välfärdsbrottslighet

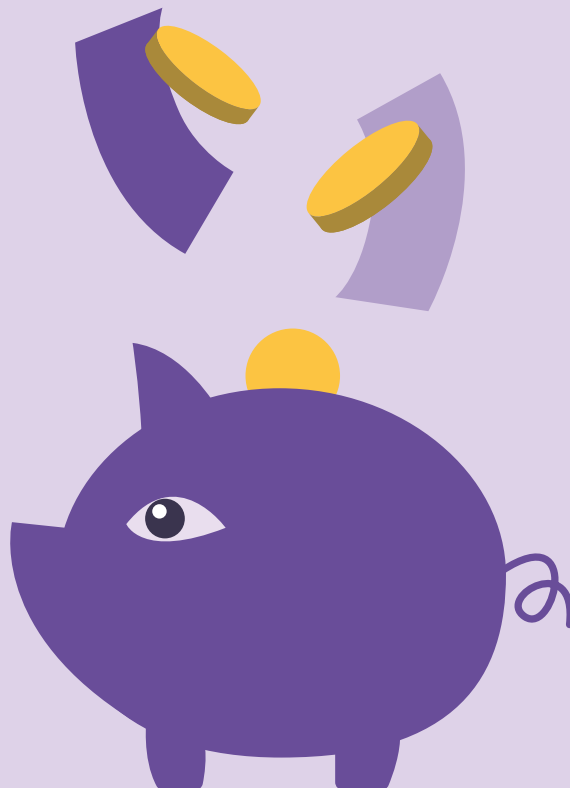
Stadens satsning på arbete för sund konkurrens och mot välfärdsbrott fortsätter och inköps- och upphandlingsförvaltningen har fått ansvaret för samordning av arbetsätt och arbetsmetoder. Överblick över förvaltningars och bolags samlade kontroll- och uppföljningsverksamhet saknas, men mycket av det arbete som görs sker i samarbete med inköps- och upphandlingsförvaltningen. En central utgångspunkt under 2025 har varit att stärka stadens förmåga att förebygga, upptäcka och hantera ekonomiska avvikelser i leverantörsled.

Efterfrågan på stöd från inköps- och upphandlingsförvaltningen har varit hög och drygt 200 ärenden har hanterats av funktionen för sund konkurrens. Detta tydliggör behovet av samordnat och tillgängligt stöd. Utveckling av tillgängliggjort stödmaterial pågår och lansering väntas under 2026.

Kontroll- och uppföljningsarbetet har intensifierats med 50 arbetsplatskontroller, varav fem i egen regi och 45 med extern aktör. Kontrollerna har genomförts både förebyggande, genom riskbaserade urval av branscher och leverantörer samt reaktivt utifrån signaler från stadens verksamheter, media och externa aktörer. De har lett till åtgärder som krav på rättelser, dialoger, kompletteringar samt i vissa fall beställningsstopp och vidare uppföljning.

Arbetsrättsliga villkor har följts upp inom ett urval av stadens gemensamma avtal och projekt. 25 leverantörer och 164 arbetstagare följdes upp och 33 avvikelser identifierades. Det ledde till retroaktiva löneutbetalningar på sammanlagt 183 000 kronor. Uppföljningarna visar att kontroller av arbetsrättsliga villkor är viktiga både för sund konkurrens och för korrekt ersättning enligt avtal och kollektivavtal.

Under 2025 genomförde Inköps-och upphandlingsförvaltningen i samarbete med många av stadens förvaltningar och bolag en större uppföljning inom inköpskategorin Tekniska konsulter. Följsamhet mot de i avtalen ställda kraven på tjänst kontrollerades för drygt 300 leverantörer. Uppföljningen resulterade i rättelser av avvikelser samt återbetalning av överdebitering till stadens förvaltningar och bolag.

Ekologisk dimension

Klimatpåverkan från inköp

Göteborgs Stad arbetar aktivt för att minska klimatpåverkan från sina inköp i linje med stadens miljö- och klimatprogram, med målet att nå 90 procents minskning mellan år 2020 och 2030. Den senaste miljöspendanalysen för år 2023 visar att utsläppen minskar, men inte tillräckligt snabbt.

Utvecklingen drivs både av stadens eget arbete med hållbara inköp och av leverantörsmarknadens omställning, som går olika fort mellan branscher. För att accelerera omställningen krävs fortsatt aktivt arbete från båda parter. Göteborgs Stad kan kraftigt minska sin klimatpåverkan från inköp genom att använda sin köpkraft och ställa klimatkrav som omfattar större delar av leverantörskedjan. Detta bidrar till att påskynda omställningen och utvecklingen på marknaden, som i sin tur bidrar till att sänka klimatpåverkan från stadens inköp. Genom samspel mellan stadens arbete med kravställning och omställningsarbete hos marknaden kan staden komma en lång väg mot målet.

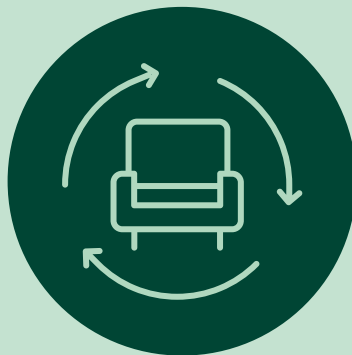
Eftersom leverantörernas utsläpp utgör en stor del av stadens klimatpåverkan från inköp har en analys gjorts av vilken minskning som kan nås om leverantörer följer Fossilfritt Sveriges färdplaner. Resultatet visar att klimatpåverkan från stadens inköp skulle minska avsevärt och föra staden långt mot 90 procent. Det visar vikten av att staden använder sin köpkraft för att driva på omställningen genom att efterfråga varor och tjänster från leverantörer med ett ambitiöst och transparent klimatarbete. Genom tydliga klimatkrav i upphandling, som omfattar större delar av leverantörskedjan, kan Göteborgs Stad både minska sin egen klimatpåverkan och påskynda omställningen i leverantörsleden.

Cirkulär omställning

En av strategierna i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram handlar om cirkulär omställning, vilket bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan. Under 2025 har arbetet utvecklats vidare med flera konkreta insatser. Två cirkulära rådgivartjänster har tillsatts för att ge stadens verksamheter praktiskt stöd kring arbetssätt och rutiner för återbruk, reparation och cirkulär avyttring. Stadens interna återbruks-sajt, Tage, har öppnat en verkstad där möbler renoveras bland annat genom arbetsträning innan de cirkuleras vidare, vilket stärker både återbruket och den sociala verksamheten.

En cirkulär vägledning har tagits fram och publicerats på goteborg.se som stöd för stadens medarbetare i hur produkter ska införskaffas, repareras, återbrukas eller avyttras. Vägledningen har senast uppdaterats med ett avsnitt med fokus på att minska inköp av engångsartiklar, bland annat inom sjukvårdsmaterial.

Stöd har också getts genom cirkulär omställningsarena, en i staden framtagna samverkansplattform som erbjuder förvaltningar och bolag konkret stöd i arbete med att ställa om till en cirkulär verksamhet. Under året har fokus varit på arbetskläder och IT-hårdvara. Resultaten omfattar bland annat test av reparationstjänster via ramavtal, utveckling av klädpooler hos flera förvaltningar samt flera verksamheter har tagit fram nya rutiner, arbetssätt och roll. Höstens omställningsarena för IT har bidragit till nya cirkulära rutiner.

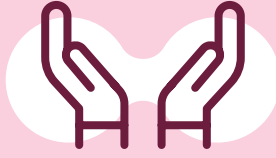
Efterfrågan på återbruk av byggmaterial ökar snabbt i offentliga projekt, både i byggnader och i stadens utemiljöer såsom gator, torg och parker. Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen har därför bjudit in till en gemensam dialog med leverantörer som en del av processen inför att ta fram nya avtal. Sammantaget har arbetet under året bidragit till att stärka stadens förmåga att framöver omsätta cirkulära principer i praktiken och därigenom minska klimatpåverkan från inköp.

Innovationsvänlig upphandling för klimatnytta

Inom ramen för Handlingsplan för Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2024–2025 har inköps- och upphandlingsförvaltningen genomfört en analys av potentialen för innovationsvänlig upphandling som verktyg för klimatnytta. Analysen visar att möjligheterna är särskilt stora inom områden som byggnader, väg, mark och markanläggning, där flera av stadens förvaltningar och bolag är betydande beställare.

Flera av stadens förvaltningar och bolag arbetar redan aktivt med att integrera innovation i sina upphandlingar. Framtiden Byggutveckling har till exempel testat ett utvecklat arbetssätt i två nyproduktioner där krav på 50 procent minskad klimatpåverkan respektive användning av minst 50 procent återbrukat material i byggnationen. Detta bidrar till både minskad klimatpåverkan och ökad kunskap i organisationen. Resultaten i analysen visar också att staden kan stärka sin förmåga att identifiera och registrera upphandlingar som innovationsvänliga, och att innovationsperspektivet behöver komma in tidigt i processen för att skapa utrymme för nya lösningar.

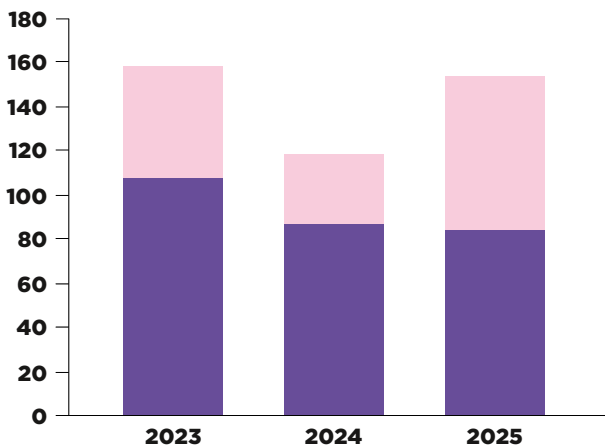
Social dimension

Social hänsyn

Social hänsyn i upphandlingar är ett politiskt uppdrag där särskilda kontraktsvillkor används för att skapa sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Trots lågkonjunkturen 2025, med en arbetslöshet på 7,9 procent i Göteborg, har sociala krav fortsatt vara ett verkningsfullt verktyg för att öppna vägar till arbete, praktik och lärlingsplatser. Deltagarna tillhör Arbetsförmedlingens prioriterade målgrupper och arbetet är en viktig del av stadens ambition att motverka segregation.

Social hänsyn i upphandlingar

- Anställningar
- Praktikinsatser

Årets resultat uppgick till 85 anställningar och 69 praktikinsatser. Även om antalet anställningar har minskat jämfört med tidigare år har fler personer kommit ut i sysselsättning genom praktik och andra arbetsnära insatser. Praktikplatserna har varit avgörande för att närma deltagare till arbetsmarknaden, och behovet har ökat under året – särskilt för personer kopplade till stadens kompetenscenter. Samtidigt har nedgången inom bygg- och anläggningssektorn minskat tillgången på uppdrag där sociala krav haft störst genomslag, vilket ställt högre krav på samordning och matchning.

Ett ytterligare initiativ i staden för sysselsättning är satsningen "100 för Bergsjön", där Familjebostäder, Arbetsmarknad och vuxenutbildning och lokala arbetsgivare samverkar för att erbjuda boende utbildning, praktik och tidsbegränsade anställningar. Göteborgs Stads plattform för social hållbarhet har fungerat som en ingång för näringslivet att bidra till stadens mål, och stöttat verksamheterna i att använda sociala krav, bland annat kopplat till prao och arbetsplatsförlagt lärande (APL). Plattformens uppdrag är förlängt till första halvåret 2026.

Sammantaget visar årets resultat att social hänsyn fortsatt är ett centralt verktyg i stadens arbete för att motverka arbetslöshet och segregation. Genom att kombinera upphandlingens möjligheter med riktade insatser för prioriterade målgrupper bidrar arbetet till att stärka individers etablering och minska skillnaderna i staden.

En breddad leverantörsbas

Göteborgs stad strävar efter en varierad leverantörsbas. Små och medelstora företag (SME) och civilsamhällets aktörer är leverantörer till stadens verksamheter som följs upp i särskild ordning i en så kallad SME-analys.

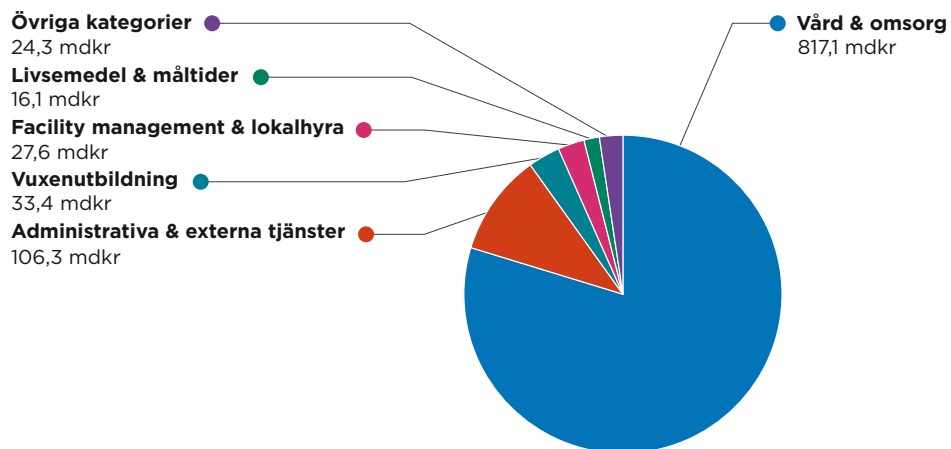
Nyckeltal 2025

Område	2024	2025
SME-andel av leverantörsbasen	91%	91%
SME-andel av spenden	46%	45%
Civilsamhällets spend	0,99 mdkr	1,03 mdkr
Antal leverantörer civilsamhället	901	892

SME utgör fortsatt en mycket stor del av stadens leverantörsbas. Andelen leverantörer ligger kvar på samma nivå som 2024, medan deras andel av spenden minskat något. Fördelningen mellan mikro-, små- och medelstora företag är i stort sett oförändrad, vilket visar på en stabil struktur men en viss förskjutning i omsättning. Sammantaget pekar utvecklingen mot en stabil leverantörsbas med något minskad relativ spend för SME.

Spenden kopplad till civilsamhällets organisationer har ökat både i omsättning och antal leverantörer jämfört med 2024. Vård & Omsorg är fortsatt den största kategorifamiljen och utgör 80 procent av spenden till civilsamhället. Dialogen med civilsamhället fortsätter för att stärka kunskapen om varandras förutsättningar och skapa fler affärer där det är relevant, i linje med stadens överenskommelse om samverkan.

Andel spend till civilsamhällets aktörer per kategorifamilj (mdkr)

Underlag - fakta och statistik viktigt för utveckling

Staden tar återkommande fram rapporter och analyser som belyser inköps- och upphandlingsområdet. Genom dessa rapporter får staden en bra bild över vad staden köper, hur mycket staden köper inom olika kategorier, vilken miljöbelastning stadens inköp har inom olika kategorier, hur stadens inköpsmognad är och vad som behöver utvecklas samt vilka affärsrelationer staden har med små- och medelstora företag samt civilsamhällets organisationer. Genom att i denna årsberättelse samla dessa rapporter skapas ökade möjligheter att omhänderta olika perspektiv för stadens verksamheter på ett adekvat sätt.

Du kan läsa mer om Göteborgs Stads samlade inköp här:
[Så följs Göteborgs Stads samlade inköp upp](#)

